

A PEU PELS VOLTANTS DE ROMANYÀ

Entre fonts, dòlmens i menhirs

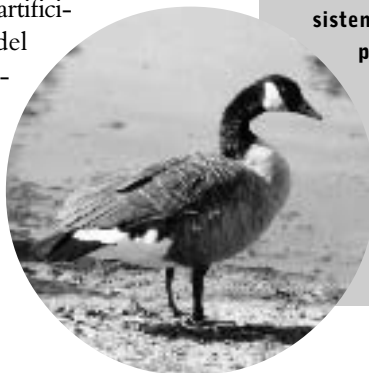
EL CAMÍ D'AVUI ENS PORTA PER EMBLEMÀTIQUES FONTS, MONUMENTS MEGALÍTICS DE REMARCAT INTERÈS I RAÇONS D'UNA GRAN RIQUESA DE PAISATGES

Quim Carreras > TEXT I FOTOGRAFIA

Iniciem la ruta a la part alta del veïnat de Panedes (Llagostera), al costat de la carretera que va de Llagostera a Calonge passant per Romanyà, just on surt el camí de la font de Panedes. Una clariana en el bosc ens permet deixar el cotxe, si és el cas. En aquest punt, hi passa el sender balisat GR 92-1.

A la primera part del recorregut, baixem fins a la font de Panedes. Es tracta de seguir l'antic camí d'accés, recentment desbrossat, que neix a uns 200 metres d'on hem iniciat la caminada. Un rètol ens l'indica. El descens pel sinuós corriol, proper a un torrent i enmig d'una exuberant vegetació, ens deixa en pocs minuts al costat de la font. Som a 100 metres sobre el nivell del mar, el punt més baix de la ruta. El paratge no és pas precisament idíl·lic. La font està envoltada de les restes d'edificis, testimonis d'un gloriós passat. La seva aigua, de remarcada càrrega mineralògica, havia estat embotellada.

Continuem pel camí d'accés amb cotxe a la font. A uns 10 minuts, en un revolt molt sobtat, surt a la dreta un corriol fressat. Tot i que no la descriurem, aquest corriol ens porta a l'inici de la via ferrada de la riera de Salenys. Aquesta via ressegueix mitjançant cables i escalons artificials l'engorjat del pou de les Goges i la Roca Llisa.

Els que no estigueu motivats per aventures rebuscades i continueu pel camí de la font, l'heu de deixar uns 150 metres més endavant, en un trencant cap a la dreta. Passem per un bosc més aviat magre fins a entroncar amb un altre camí on està senyalitzat el GR 92-1. Però només l'agafem uns pocs metres per desviar-nos novament cap a la dreta. Ens acostem a la part alta de l'engorjat (roca Llisa) el qual deixem

La resclosa de can Salvador

Disposar d'aigua per regar els conreus ha estat una lluita permanent en la història de l'agricultura. Barrar el pas de l'aigua d'un torrent i crear una bassa ha estat una constant en els caients de les Gavarres i l'Ardenya, just quan les muntanyes es fonen amb els camps.

Als pagesos, els permetia regar unes quantes vessanes de terra, unes desenes de metres més avall, i obtenir així abundants collites de blat de moro o patates. Aquestes basses ja fa temps que estan en desús, però encara són reservoris importants d'aigua.

Ara, s'han convertit en un ecosistema peculiar. L'existència permanent d'aigua i el poc interès de la pagesia han permès que hi proliferessin una flora i una fauna propis d'espais humits. La resclosa de can Salvador n'és un exemple paradigmàtic.

a ben pocs metres a la dreta. La verticalitat de les parets mereix un cop d'ull donat que és un fenomen ben escàs a les Gavarres.

Uns metres més endavant, enllem novament amb el camí del sender GR. A partir d'ara ja no el deixarem fins passada la font Josepa, més enllà de Romanyà. Passem per un tram de la carretera asfaltada de Llagostera a Calonge, tot cercant l'itinerari més directe a Romanyà. Quan deixem la carretera asfaltada passem pel costat d'una vinya, reducte del conreu que havia estat majoritari a la Vall d'Aro fins més enllà de mitjan segle passat.

Travessem novament la carretera asfaltada (la que ve de Santa Cristina i la Font Picant) per, a continuació, remuntar un camí xaragallat i malmès que ens duu fins molt a prop de Romanyà. Hi arribem orientant-nos sempre per les marques del sender. A Romanyà, punt culminat de la contrada, val la pena acostar-se a l'església parroquial, d'estil preromànic i romànic i dedicada a Sant Martí.

Hem de seguir novament la carretera asfaltada i uns metres avall passem pel costat del menhir de la Murtra, bell exemplar del potent megalitisme que es va desenvolupar per aquestes contrades entre el 3.700 i el 1.800 a.C. En aquest cas, el menhir estava tombat i fou redreçat l'any 1952, a iniciativa, com tantes altres coses, del recentment desaparegut Mn.

Un exemplar d'oca del Canadà, a la resclosa de can Salvador.

Roquet, font Josepa, puig Aldric, resclosa de can Salvador, pi Gros de can Salvador

SORTIDA I ARRIBADA. Veïnat de Panedes (Llagostera). A l'encreuament del camí de la font de Panedes

RECORREGUT. 15 km

TEMPS DEL RECORREGUT. Entre 2h 30m i 3h (a peu)

AMB BTT. Tot el recorregut

DESNIVELL. 300 m

PUNT MÉS ALT. Puig Aldric (dipòsit d'aigua, 400 m)

UNA ÈPOCA. Tot l'any. Es, però, un itinerari de solells

ELEMENTS D'INTERÈS. Font de Panedes, Romanyà, menhir de la Murtra, cista del bosc d'en

RELACIÓ DE TEMPS I DISTÀNCIES. Font de Panedes (6'), inici corriol via ferrata (9'), Romanyà (49'), menhir de la Murtra (53'), cista del bosc d'en Roquet (1h 10'), font Josepa (1h 21'), puig Aldric (1h 49'), can Salvador (2h 16'), resclosa de can Salvador (2h 21'), pi Gros de can Salvador (2h 24')

Gumersind Vilagran, aleshores rector de Bell-lloc.

Seguim caminant i passem pel costat del cementiri. Pocs metres enllà, abandonem la carretera asfaltada i prenem un camí cap a l'esquerra. A poca distància, hi ha la Cova d'en Daina, el monument megalític més conegut i visitat de les Gavarres.

A uns quinze minuts des que hem deixat la carretera, hem de veure a mà dreta un camí tancat per una cadena. Just abans de la cadena hi ha un corriol fressat a mà esquerra que ens duu a la cista del bosc d'en Roquet, un altre monument megalític de la zona que també és digne de veure. Travessem un tram de bosc cremat a mitjans anys 90, just pel lloc on els bombers van aconseguir controlar-lo.

Ens apropem a la font Josepa. Per anar-hi, cal desviar-se de la ruta uns metres, però potser val la pena, si més no per recollir una mica d'aigua.

En arribar al camí que va de Romanyà al puig d'Arques, deixem definitivament el sender GR i tombem cap a l'esquerra. Hem recorregut uns dos terços de la ruta. Després d'uns 700 metres de constant pujada, arribem

a un extrem de la urbanització Sant Miquel d'Aro, just on hi ha un canvi de rasant. Des d'aquí i a mà dreta, s'inicia una pista d'obertura recent—encara no surt als mapes—, de les que promouen els bombers. En una bifurcació a pocs metres de l'inici, hem de decantar-nos cap a la dreta. Alguns exemplars de suros notables ens acompanyen en aquest indret bageny.

Panoràmica del pla de la Selva.

Passem pel coll de Perer i ja només ens queda una última costa per assolir el puig Aldric, punt culminat de la ruta, a 425 metres sobre el nivell del mar. La millor panoràmica, però, la veurem abans d'arribar al cim. La instal·lació d'un dipòsit d'aigua ha suposat la desbrossa i l'aplanament d'un espai uns metres per sota del cim. Aquesta circumstància converteix el lloc en un mirador excepcional.

Ja de baixada, en direcció nord, veiem davant nostre el perfil de la carena que va del coll del Matxo Mort fins al puig Gros. Per sota, el comal de la riera de Verneda, on destaca especialment la silueta del Roquetal, un mas que molts associem a en Lluís, l'últim

masover, que ens va deixar fa uns mesos.

El camí que seguim presenta diverses bifurcacions. Sempre hem de seguir el principal. Hi ha, però, dos llocs problemàtics, situats en dos revolts molt pronunciats. En el primer cas, a uns deu minuts del cim, hem d'anar a la dreta, en el segon, a uns sis minuts més, cap a l'esquerra. El camí triat ens ha de portar cap a la casa de colònies de can Salvador. Uns suros amb números pintats ens n'indiquen la proximitat. Quan ja veiem la casa, deixem el traçat principal tot seguint un camí a mà dreta de la casa.

Anem baixant suaument i a uns 500 metres de la casa, a mà esquerra, un xic emboscada, però de fàcil accés, hi ha la resclosa i la bassa de can Salvador, que sens dubte mereix una aturada. Uns metres més avall, arribem a una cruïlla. Hem d'anar cap a l'esquerra. Sobre un petit promontori, hi ha un terme divisor de municipis. Al cap de pocs metres, a mà dreta, es pot veure el que queda del colossal pi de can Salvador. Més endavant ens retrobem amb la carretera asfaltada. L'hem de seguir cap a la dreta i al cap de ben poca estona arribarem al lloc de la sortida de la ruta 🚶

A dalt: església de Romanyà de la Selva.
A sota: el menhir de la Murtra, prop de Romanyà.